

Prenumerata w miejscu:

rocznie	rs. 3 kop.
półrocznie	rs. 1 kop. 50
kwartalnie	rs. —
z przesyłką:	
rocznie	rs. 4 kop.
półrocznie	rs. 2 kop. 20
kwartalnie	rs. 1 kop. 10

Wydanie do domu kwartalnie
kop. 10.

Cena ogłoszeń.

za 1 razowe po kop. 6 za wiersz
petitu lub za jego miejsce.
za 2 — 6 razowe po kop. 4 za wiersz
za 7 — 10 „ „ „ 3 „

Cena ogłoszeń na pierwszej stronie po-
dwójna.

Reklamy po 10 kop. za wiersz.

Cena pojedynczego numeru kop. 7 i pół.

TYDZIEŃ.

Biuro Redakcyi i ekspedycja główna, w domu W-go Michelso-
na obok Magistratu. — **Ogłoszenia przyjmują**: Redakcyja, — obie-
dnie księgarnie w Petrokowie, — agentura „Rajchman i Fren-
dler“ w Warszawie, — L. Janiszewski w Łodzi i księgarnia L.
Kohna w Częstochowie.

Prenumeratę przyjmują w Petrokowie: Biuro Radakcyi; obie księgarnie—i dom zleceń
komisowo-rolniczy p. Chotkowskiego; księg. Kohna w Częstochowie, oraz:

w Częstochowie	W. Zieliński.	w Łasku	W. Józef Pniwski.
w Będzinie	„ Janiszewski Stan.	w Łodzi	„ Janiszewski Leopold.
w Brzezinach	„ Szolowski Teodor.	w Radomsku	„ Ruszkowski Erazm.
w Dąbrowie	„ Hłasko Antoni.	w Rawie	„ Leszczyński Klemens.

Wychodzi w każdą Niedzielę, wraz z oddzielnym stałym Dodatkiem Powieściowym.

— **Biuro redakcyi dla interesantów ot-**
warte codziennie z rana od godziny 9 do
11, i po południu od 2 do 4-ej. **Ogłosze-**
nia przyjmują się w tym samym czasie.
Adres: dom Michelsona obok Magistratu.

SKŁAD FARB, MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH Salomona Rubin,

obecnie w domu **Koczorowskiego** wprost Cukierni
Laguny, który z dniem 8 lipca r. b.
przeniesiony zostanie do domu Liber-
mana obok **rekwizycyjniaka Prausa**, zapo-
trzebny został w świeży transport Cementu i Gipsu oraz
wszelkie materyjały w zakres zakładu tego wchodzą-
ce—i sprzedaje takowe po cenach najumiarkowańszych.
(2—2)

WAŻNE DLA RODZICÓW.

Ktoby z rodziców lub opiekunów życzył sobie oddać
dzieci swoje na czas wakacyjny, zwłaszcza **dzieci**
mające przejść do szkół rządowych
klasy I-iej i II-iej—to zgłosić się raczy do szko-
ły W-go Fabianiego w Noworadomsku. Tam osobie
interesowanej wskazanym zostanie **nauczyciel zaj-**
mujący się opieką i przygotowaniem
do egzaminu.
(3—2)

KWIATY PODCIĘTE.

(Nowella oryginalna).

(Ciąg dalszy—Patrz № 26).

Nazajutrz z rana odbyliśmy z wszystkimi
pannami przechadzkę na wały, usypane
nad jeziorem, a pochodzące, według podania,
z czasów wojen ze Szwedami. Tu,
natchniony temi pamiątkami przeszłości,
wysnułem z pamięci improwizację z dzie-
jów zamaryłych czasów i ludzi ojczystej zię-
mi. Była to pierwsza i zapewne ostatnia
moja improwizacyja. Wypłakałem w niej
całą mą miłość dla rodzinnej ziemi, wska-
zawszy w epilogu domniemany jej los.—
Wszyscy słuchali mnie z przejęciem, a Ja-
dwinia aż zakryła twarzyczkę bukietem
krasnych róż, które, gdy je potem odjęła
od oczów, wydawały się jakby skropione
rosą. Młodsze panienki, bliźnięta, znikną-
wszy na chwilę, przybiegły do mnie z wień-
cem zwitym z liści dębowych i włożyły mi
go na czoło, wieńcząc mnie niby laurem.
Podziękowawszy z uśmiechem za tę owa-
cyję, zdjąłem naturalnie z pośpiechem wie-
nec z głowy i spytałem o zdanie co do
mej improwizacyi Jadwinie. Za całą od-
powiedź wyrzuciła mi z swoich warkoczów
splotek konwalij, tych samych, które spo-

**W WARSZAWIE,
CHOROBY WENERYCZNE I SKÓRNE**
specyjalnie **Dr. Med. X. Watraszewski**,
b. asystent kliniczny przy Uniw. Dorpackim, po po-
wrocie z zagranicy stale przy ul. **Ś-to Krzyżkiej**
Nr. 13 zamieszkały.
(4—4)

Wiadomości Urzędowe.

— Zatwierdzeni zostali na urzędach: kasyjera kasy
zaliczkowo-wkładowej w powiecie nowo-radomskim:
Antoni **Gajewski**, kandydata: Kasper **Gomieński** i człon-
ków kasy: Dominik **Idziak**, Stanisław **Wolski** i Kaje-
tan **Cisowski**.

— Przez rozkaz ministerjum spraw wewnętrznych
mianowany został dymisjonowany lekarz **Czernie-**
jewski p. o. lekarza powiatu nowo-radomskiego.

— Zatwierdzeni zostali na urzędach kandydatów na
ławników sądów gminnych w pow. częstochowskim w
okręgu pierwszym Antoni **Gadasik**, w okręgu drugim
Wojciech **Pilarz** i Jan **Radlak**, w okręgu czwartym
Antoni **Kiwacz** i w okręgu czwartym Jan **Walęś**,
W pow. rawskim w okręgu czwartym, włościanin An-
toni **Pakula**.

— W d. 1 czerwca r. b. zatwierdzeni zostali na urzē-
dach przy kasie zaliczkowo-wkładowej w pow. łaskow-
skim: w gminie Łask Józef **Grabski** kasyjerem i Ja-
ków **David** kandydatem, w gminie Widzew Józef **Hak-**
kel kasyjerem i Ludwik **Choman** kandydatem, w gmi-
nie Buczek Andrzej **Ruszkowski** kasyjerem.

Wiadomości Bieżące.

— Na stopniczan nadesłano do księgarni „F.
Jędrzejewicz” z Radomska rs. 20, które
łącznie z resztującym funduszem na sando-
mierzan (rs. 54 kop. 16), przesłemy w tych
dniach do Warszawskiego Komitetu.

— **Monetę srebrną** stępla wieku XVI wy-
kopał żołnierz Mateusz Strzelec, kopiąc
ziemię w ogrodzie własnym, we wsi
Łdzań, gminie Wymysłów, w pow. łaskow-
skim, w ilości sztuk 980.

— **Tabela listów zastawnych** Towarzystwa
Kredytowego miasta Łodzi, wylosowanych
w dniu 11 (23) czerwca 1880 r.

Listy zastawne seryi I-szej 1,000 rublo-
we: №№ 2, 108, 153, 193, 244, 355.—Listy
zastawne 500 rublowe: №№ 2046, 2100, 2131,
2183, 2234, 2469.—Listy zastawne 250 ru-
blowe: №№ 4082, 4260, 4401, 4603, 4614,
4649, 4672, 4681, 4706, 4809, 4651, 4898,
4990, 5034, 5068, 5078, 5086, 5146, 5207,
5407, 5411, 5439, 5809, 5949.—Listy za-
stawne 100 rublowe: №№ 10133, 10216,
10235, 10352, 10405, 10407, 10596, 10737,
10770, 10840, 10992, 11008, 11052, 11081,
11166, 11189, 11276, 11290, 11382, 11413,
11432, 11489.

Listy zastawne seryi II-giej 1000 rublo-
we: №№ 706, 715, 907, 1061.—Listy za-
stawne 500 rublowe: №№ 2887, 2977, 3197,
3314, 3343.—Listy zastawne 250 rublowe:
№№ 6210, 6221, 6784, 6827, 6888, 7185,
7360, 7418.—Listy zastawne 100 rublowe:
№№ 11694, 12289, 12442, 12631, 12651,
12866, 12973, 13047, 13067.

Wypłata należności za powyższe listy za-
stawne, dopełnianą będzie w kasie Towar-
zystwa i w Banku Handlowym w Warsza-
wie, poczynając od dnia 20 października
(1 listopada) 1880 r.

czywają teraz pomiędzy temi kartkami.
Zanim pozbierałem kwiatki, już Jadwinia
jak spłoszona sarenka uciekła do dworu.
We dworze zastałem wszystkich w salonie,
gdzie Jadwinia i młodsze jej siostrzyczki
śpiewały, przy akompanijamencie na forte-
pianie pani domu.—Wiele słyszałem po-
tem śpiewów melodyjnych a uczonych,
lecz podobnego śpiewu nie słyszałem już
więcej nigdy.—Melodyja harmonijnie łączyła
się na ustach trzech dziewcząt w jeden
akord młodości i życia. W utworach po-
ważnych drżała tęsknia, w wesółch—igra-
ły pustoty dziecięce. Szczebiot jaskółki
zmieniał się w piosenkę skowronka, przele-
wajacą się w trele słowicze. Z zapartym
w piersi oddechem łowiłem te dźwięki...

Po odśpiewaniu paru piosenek przez
wszystkie trzy panienki, Jadwinia siadła do
fortepianu i sama wtórując sobie, zaśpiewa-
ła wesolą piosenkę, w której porównywała
siebie z różyczką i ptaszkiem, a ja musiałem
całą siłą powstrzymać się od wykrzyknię-
cia: „to prawda!” Lecz, spojrzawszy prze-
lotnie po zebranem towarzystwie, uderzony
zostałem wyrazem twarzy panny Matyldy,
niechętnym, złym, groźnym niemal—i spoj-
rzeniem pełnem zawiści, skierowanem na
śpiewającą siostrę. Jak to uzupełniłem so-
bie poprzedniemi spostrzeżeniami—widocz-
nie między dwiema siostrami musiało zajść
coś groźnego, bo dla czegożby starsza drę-
czyła wciąż młodszą niememi jakimiś wy-

rzutami, dla czegożby ta ostatnia przyjmo-
wała to z pokorą i z bojaźnią prawie?...
Pod tym dachem, w tym cichym na pozór
dworku snąc rozegrał się jakiś dramat. Spy-
tany przezemnie w tej mierze Romuś, dobrze
wtajemniczony w sprawy domowe państwa
Awiczów, rzucił mi pospiesznie objaśnie-
nie, iż starsza siostra lubiła śpiewać dawniej,
tę samą piosenkę, którą obecnie śpiewa Ja-
dwinia i ztąd ta niechęć,—dodawszy, że o-
powie mi resztę później, gdy zostaniemy
sami.

Resztę dnia, zajęty Jadwinia, zapomnia-
łem o wszystkim. Wieczorem młodsze pa-
nienki zapaliły na wzgórzu nad jeziorem
stos suchych gałęzi, a my wszyscy tańcowa-
liśmy naokoło improwizowanej sobótki po
muzyce Antosi na grzebieniu.

Dobrze, że tych drobnostek nie będzie
nikt czytać, bo śmiałyby się ze mnie!...

Dla mnie te drobnostki drogie są jak re-
likwije!...

Po ukończeniu tanów, gdy Sobótką do-
gorywając, słabem migła świeteczka, dzie-
kując swej tanczniczce, Jadwini, nachyliłem
łem się ku jej rączce i pocałowałem ją
nieśmiało. Płomień, który niespodzianie
buchnął z Sobótki, oświecił twarzyczkę
Jadwini, oblaną rumieńcem i figlarnym u-
śmieszkiem.—Jak dzieci rozbawione, tak
my pod rękę z sobą, zbiegaliśmy pę-
dem z gór na równinę, przy czem ona, za-
wieszona na mem ramieniu, opierała się o

Listy zastawne seryi I-ej, przedstawiane do zapłaty, zwracane być winny z 4 kuponami, a listy seryi II-giej z 9-ciu kuponami. Nominalna wartość brakujących kuponów potrącaną będzie z należności za listy.

Na żądanie właścicieli listów wylosowanych, zapłata za takowe może być dopełnioną przed dniem 20 października (1 listopada) 1880 r. za potrąceniem dyskonta w stosunku pół od sta na miesiąc.

— **Nowe książki polskie** do nabycia w miejscowych księgarniach: „Ziarno, pismo dla głodnych” Warszawa. — „Kolebka, dom i grób Jana Kochanowskiego, czyli Sycyna, Czarnylas i Zwolen, jaki dziś przedstawiają widok? p. D-r Jana Rymarkiewicza. Poznań.—„Pisma Karola Drzewieckiego” wyd. Kraszewskiego. Poznań. — „Dyjetetyka kąpielowa” przez D-r B. Skórczewskiego.— „Moralna—czyli nauka obyczajności chrześcijańskiej dla młodzieży” napisał Ks. Fr. Leśniak. Tarnów.—„Ilustrowany opis C. K. Zakładu Droźowego w Krynicy.” Kraków.—„Pogrobek” powieść XI historyczna, z czasów Przemysławowskich p. J. I. Krasz. Kraków.—„Powiastki i opowiadania humorystyczne Warszawa.—„Na grobie” powieść Sz. Goldflussa.

— **W artykule:** „Drogi żelazne w Królestwie Polskiem” p. Jana Blocha, drukowanym w „Ekonomiście,” odnośnie do byłego projektu *dr. żel. górniczej Petrokowsko-Sandomierskiej*, spotykamy w dalszym ciągu następujące dane:

(Dokończenie.—Patrz № 25).

W 1868 r. powzięto po raz pierwszy w Rosyi myśl budowy dróg o wązkim torze i w następnym roku wysłano specjalną komisję w celu zbadania zbudowanych już tego rodzaju dróg w Anglii i Belgii; a ponieważ ówczesny minister komunikacji hr. Bobryński, był zwolennikiem tego systemu, p. Jan Bloch rozpoczął na nowo starania, żeby mu dozwolono, bez uprzedniej decyzji komitetu dróg żelaznych, zbudować kolej Sandomierską o wązkim torze. W tym celu przerobiono projekt na kolej wązką szerokości 3 st. 6 c. ang., zamiast 4 st. 8 1/2 c., jaką mają drogi środkowo-europejskie i 5 st. dróg rosyjskich, a koszta obliczono na 20,700 rs.

Lecz i w takiej formie, pomimo nadzwyczaj niskiej ceny, droga Petrokowsko-Ostrowiecka nie mogła uzyskać przyzwolenia, dla względów politycznych i strategicznych. Je-

dynym rezultatem ponowienia tych starań było, że połączonym siłom panów: Jana Blocha, Zygmunta hr. Wielopolskiego, Józefa Zamoyskiego i Wilhelma Rau, udało się uzyskać znowu w grudniu 1869 r. polecenie rozpatrzenia w komitecie dróg żelaznych, projektu kolei z Ostrowca do jednego z punktów drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej.

Komitet, przy udziale hr. namiestnika, pod dniem 18 grudnia 1869 r. postanowił, żeby minister komunikacji wniósł tę linię do projektowanej sieci dróg, które mają być budowane po ukończeniu ośmiu wielkich linii w Cesarstwie, których budowa została już postanowioną.

Decyzja ta, została Najwyżej zatwierdzoną d. 22 grudnia tegoż roku.

Następnie, po porozumieniu się pp. ministrów wojny i komunikacji postanowiono, aby linija Ostrowiecko - Petrokowska, długości około 142 wiorst, nie wychodziła, jak to pierwotnie projektowano, z Petrokowa, lecz z Koluszek, jako przedłużenie istniejącej już drogi Łódzkiej i projektowanej Łódzko-Kaliskiej. Nadto, w widokach strategicznych postanowiono przedłużyć linię Ostrowiecko-Koluszkowską przez Józefów do Lublina, na przestrzeni około 93 wiorst, przez co otrzymanoby linię równoległą do granicy austriackiej, a dalej—w widokach miejscowego interesu mieszkańców okolic Sandomierza—zaprojektowano małą odnogę od głównej linii do Sandomierza, długości około 26 wiorst.

Po takim ostatecznem postanowieniu komitetu i w oczekiwaniu ukończenia budowy znanych ośmiu wielkich linii w Cesarstwie, nastąpiła w sprawie zajmującej nas kolei, trzyletnia przerwa. Dopiero w lipcu 1872 r. minister komunikacji przedstawił komitetowi dróg żelaznych, projekt wniesienia do rządu mających się pobudować linii, około 1,370 wiorst położonych w granicach Królestwa Polskiego.

Na prawym brzegu Wisły projektowano następujące linije:

od Warszawy do Mławy.	116 wiorst.
od Warszawy przez Iwangród, Lublin do Tomaszowa.	275 „
od Iwangrodu do Łukowa.	59 „
od Lublina do Kowla	125 „
od Lublina do Józefowa nad Wisłą	57 „
Razem 632 wiorst.	

Na lewym zaś brzegu Wisły następujące: od Iwangrodu do Krakowa z odnogą do Dąbrowy.	257 wiorst.
od Józefowa przez zakłady górnicze w gubernii radomskiej, do Koluszek	207 „
od Łodzi do Kalisza	112 „
odnogą od Sieradza do Wieruszowa	64 „
od Kutna do Słupcy	98 „

Razem 738 wiorst.

Ale komitet dróg żelaznych przy współudziale namiestnika Królestwa, uznał na dniu 19 stycznia 1873 r. za konieczną tylko budowę linii od Kowla przez Iwangród, Warszawę, Nowogeorgiewsk do Mławy, z odnogą z Łukowa do Iwangrodu, razem wiorst około 473; wszystkie zaś inne linije za tymczasowo przedwczesne, zalecając jednak ministrowi komunikacji wykonanie studyjów rządowych, we wszystkich wymienionych kierunkach.

Zdanie to komitetu zyskało cesarskie zatwierdzenie dnia 8 lutego 1873 r. i projekt linii górniczej, odłożony został na czas nieograniczony.

Budowę linii na prawym brzegu Wisły uznano za przedwczesną dla następujących powodów:

- 1-o dla niedostatecznej obrony lewego brzegu Wisły, i
- 2-o z obawy, aby jednoczesna budowa znacznej sieci w Królestwie, nie wpłynęła na powiększenie kosztów budowy tych linii.

— **Roboty w ogrodzie w lipcu.**

A. *W ogrodzie owocowym i szkółce.*

Zdjąć nadmiar owoców z grusz, jabłonek i śliw, przyczem odrzucić najmniej urodziwe owoce, a pozostawić tylko piękne i dobrze wykształcone. Jeżeli owoce wiszą gronami, pozostawić na każdym gronie tylko jeden lub dwa najładniejsze—inne odrzucić. Zbierać najpóźniejsze wiśnie, wczesne śliwki i morele.

Wyłamywać wilki na winorośli, mocno przywiązać pędy zastępcze, żeby ich wiatr nie odłamał.

Na drzewach karłowych wykonać drugie cięcie zielne, połączone z uszczykiwaniem i miazdzeniem, za pomocą szczypic, tych pędów, które tego potrzebują.

W końcu miesiąca na wiśniach ciętych w formy karłowe wykonać cięcie *jesienne*, to jest poprzycinać wszystkie pędy tuż pod śladem pierwszego uszczyknięcia.

mnie całą swą figurką, pytając mnie wciąż, czy mi nie zacieżyko ją dźwigać. — W tym szybkim biegu twarze nasze muskały gałązki bzu, obsypując nas kwieciami i perłami rosy.—Gdyśmy przybyli do domu, pani Awicz strofowała Jadwinę, że nie szanując swego zdrowia, biega po rosie i męczy się, nie zważając na zakaz doktora. Jadwinia udobruchała mamę całusami i cały wieczór trzpiotała się jak młode paszce, gdy skrzydła poczujcie.—Kazała mi deklamować i opowiadać bez końca, sama nucąc i szczebiocząc naprzemian.—Był to najszczęśliwszy dzień w mojem życiu.—Przeminął,—czemuż i życie nie minęło z nim razem!... Przeczucie miłości wielkiej ogarnęło wtedy moje sieroce serce, ale uczucie to miało spotęgować się w bólu, a nie w rozkoszy, w smutku, a nie w radości. — Schiller powiedział, że najpiękniejszą jest miłość bez wzajemności; ja dodam—najsilniejszą w nieszczęściu!...

* * *

Rano obudził mnie Romuś.
— Mój Olutku—odezwał się do mnie z miną niezwykle poważną — pora nam ztąd jechać.
— Tak prędko—zawołałem z mocą—mieliśmy przecie zabawić tu parę tygodni?...
— Tak, ale nie mogłem przeczuć wszystkiego, dziś wyjedziemy ztąd dla twojego dobra. Widzę, że cię zajęła Jadwinia; no,

nie wypieraj się tylko,—nie ciebie pierwszego odurzyła ta rusalka, ale pamiętaj—bezpieczniej od niej uciekać, niż zbliżać się do niej. Wierz mi—kocham cię jak brata i jak bratu radzę—uciekaj ztąd! Znam twoje idealne serce, twój zapał, wiem, jak się przywiązujesz mocno do ludzi i widzę dokąd cię to może doprowadzić. Gdybym mógł przewidzieć twą nicogłębność, nie przywiózłbym cię tutaj. Zginiesz marnie, skoro pozwolisz temu uczuciu rozrosnąć się; zagłusz je więc, póki czas.—Nie powiedziałem ci dotąd najgłówniejszej rzeczy: Jadwiga ma narzeczonego, którego odbiła swojej rodzonej siostrze, bo ona miłością igra jak cackiem. Hołdy oddawane jej—w dumę ją wprawiają; dlatego to postanowiła odnieść zwycięstwo nad siostrą, która kochała prawdziwie Ludwika; ztąd pochodzi ta ich niechęć wzajemna ku sobie, o którą mnie wczoraj pytałeś.—Piosenkę, śpiewaną teraz przez Jadwinę, śpiewała rok temu Matylda swemu narzeczonemu. — Zajmuje się tobą jak każdą *nowością*, skoro jednak przyjedzie narzeczoną, nie spojrzy nawet na ciebie.—Niewierzysz mi? spytaj się samej Jadwini, przyjrzyj się zaręczynowej obrączce na jej palcu, poczekać zresztą do popołudnia — a zobaczysz sam pana Ludwika.”

* * *

To nie prawda! to być nie może! Ona nie ma serca?... Któż go więc mieć będzie, jeśli nie to młode, czarujące, rozumne i serdeczne dziewczę?... Jakto, więc już i tu, do tego cichego dworka nad jeziorem, zaleciał powiew zgnitego powietrza sulić!... A też jej piękne zasady, te idealne myśli, wygłaszane z takim przejęciem się, miałyby to być tylko wyuczone frazesy?... Nie, nie i po stokroć nie!...

A jednak powiedziano mi przecież, że po południu przyjeżdża jej narzeczoną; a jednak wczoraj jeszcze postępowała ze mną tak poufale; a jednak na jej paluszku błyszczą złota obrączka innego... A więc, jeszcze jedno więcej złudzenie rozwiane, jedno uczucie pochowane na wieki, jedno i ostatnie rozczarowanie, co przeważa szalę wiary w ludzi i w ich uczucia! Tak, Jadwiga jest taką samą, jak były tamte: wiele rozigranej namiętności, mało uczucia, ogrom kokieteryi, zupełny brak skromności, powierzchowne wykształcenie i żadnych podstaw gruntowych charakteru.—Wczoraj z jakąż łatwością pozwoliła mi na pocałowanie swej rączki! — więc niema tam wstydu nawet!... Okropnie!... Trzeba wyjeżdżać... Wyjeżdżam...

(d. n.).

Utrzymywać równowagę pomiędzy pędami, mającymi stanowić nowe piętro rozgałęzień danej formy karłowej, a mianowicie: uszczknąć te z nich, które są najbliższymi przewodnikami, wależą z nim o lepsze pod względem bujności wzrostu, a przewyższają inne pędy do tegoż samego piętra należące.

Oczkować morele i brzoskwinie na dzieciach śliwkowych. Ta robota musi być skończoną w pierwszej połowie miesiąca.

W ostatnich dniach lipca (na 10 dni przed oczkowaniem) pouszczykiwać silne pędy, przeznaczone na zrazy do oczkowania gruszy i jabłonek. Przez to wzmożną się i nabrzmiewają nawet podstawowe oczka na tych pędach.

Zbierać i zasypywać piaskiem pestki wiśniowe do siewu.

Motykwować szkółkę; obcinać pędy i gałązki boczne na drzewkach trzyletnich, na $\frac{1}{3}$ dolnej części — na koronowych na $\frac{1}{3}$ środkowej.

Rozmnażać truskawki z rozłogów, podstawić pod nie doniczki, lub przypinając wprowadzić do ziemi wzruszonej motyczką. Odejmuwać wasy od truskawek. Posiać truskawki miesięczne (poziomki) z owoców tegorocznych wyplukane.

B. W ogrodzie warzywnym.

W końcu lipca siać rozspankę na zimową potrzebę.

Posiać sałatę na jesienny użytek w gruncie, jeżeli jest pulchny i wilgotny, lub na wystygląmszy inspekcje po ogórkach lub rozsadałach.

Posiać na grzędach jarmuż i rzymską sałatę.

Zbierać ogórki gruntowe. Pozostawić najpierwsze i najpiękniejsze z nich na nasieniki.

C. W ogrodzie strojnym i kwiatowym.

Przesadzić na grunt kwiaty dwuletnie i trwałe, siane w wiosnę w inspekcje, i raz już w nim rozsadzane, jako to: ślasy (Malwa), goździki, dzwonki (Campanula) i t. p. Posiać bratki i niezapominajki.

Rozmnożyć róże z sadzonek na inspekcje i na zagonie, w półcieniu.

Zbierać nasiona wczesnych kwiatów.

Przycinać rośliny liściaste w skład kwiatników wehodzące, dla utrzymania ich w linijach, według rysunku kwiatnika.

W końcu miesiąca przystąpić do rozmnażania na świeżo założonym inspekcje roślin kobiercowych, tak jak: Verbena, Coleus,

Alternanthera, Gnaphalium, Achyrantes, Sedum, Fuchsia, Pelargonium i t. p. (Og. Pol.).

Karlowe Wary (Karlsbad).

13-go czerwca 1880 r.

Szkola ludowa.—Hygrometr Klinkerfnesa.—Adwokatura.—Pogoda.

(Ciąg dalszy—Patrz № 26).

Tyle na teraz o miejscowej szkole, od której przechodzę do przedmiotu, przynajmniej na pierwszy rzut oka także ważnego—do Hygrometru *Klinkerfnesa*, profesora i dyrektora obserwatorium w Getyndze. Hygrometr ten ma netylko wskazywać w każdej chwili i w każdym miejscu, stosunkowe nasycenie powietrza wilgocią, lecz także przy pomocy tego hygrometru, a raczej nielicznych przy nim dodatków i obliczeń, można się dowiedzieć o blizkiej w tymże dniu, lub następnym, zmianie powietrza: pogodzie, deszczu, mrozie, burzy i t. p. Rzecz bardzo prosta, że taki przyrząd, gdyby się to sprawdzało, co naukowe powagi o nim napisały, w ręku lekarza, rolnika, piwowara i t. p. cenne bardzo może wyświadczyć ludzkości usługi.

Tak nateraz sprawdzam przyrząd u optyka, a mam nadzieję jeden egzemplarz nabyć na własność, i wtedy obszerniejszą o nim podam wiadomość, ze względu na spodziewane z takiego przyrządu w życiu zwyczajnym, w zajęciach gospodarskich, korzyści. Obecność przy hygrometrze barometru dla wniosków na przyszłość jest nie do odrzucenia; wnioski na pewniejszych wyprowadzają się podstawach. Hygrometr kosztuje guldenów 18, a ze względu na to, że można zeń o blizkiej zmianie powietrza wnosić, nazwany jest: *Wetter-prophet*.

Temi czasy tutejsza adwokatura żywo została poruszona; na drodze bowiem Państwowej podniesiono kwestyję o tem, czy liczba adwokatów ma być w państwie i nadal ograniczona, numerus clausus,—czy też wrócić do porządku rzeczy, jaki był w Austrii w końcu zeszłego wieku, a w Anglii i Węgrzech trwa dotąd, t. j. do nieograniczenia liczby. Zwolennicy nieograniczenia liczby powoływali się na zawód lekarski, na swobodną konkurencyję, na Angliję etc. Zwolennicy „numerus clausus” przytoczone dowody argumentalnie zwalczały. W Pradze, na zebraniu stowarzyszenia czeskich adwo-

katów, d-r Osborn, obrońca ograniczenia, przy oklaskach świetnie odniósł zwycięstwo: „numerus clausus” zostało przyjęte—60 głosami przeciwko 34, o czem odpowiednia uchwała na dalszą wprowadzona drogę.

Przed laty dwudziestu, w czasie jeszcze mojej na uniwersytecie bytności, jeden z szanowanych przez nas i lubionych prof. zakomunikował nam na lekcyi, iż fakultet został zapytany, czy nie wypada liczby kończących lekarzy ograniczyć pewną z roku na rok cyfrą. Było to wówczas, kiedy na inne fakultety mogła uczęszczać bardzo niewielka liczba uczącej się młodzieży, a więc fakultety medyczne były przepelnione, zkaż rosło prawdopodobieństwo, iż w niedalekiej przyszłości powołanie lekarskie, wskutek zbyt dużej liczby adeptów eskulapa, a więc przy braku odpowiednich środków, może być sprowadzone z tej wysokości, jaka jest dla społeczeństwa odpowiedniejszą, dla powołania konieczną. Profesor, o którym mowa, był za ograniczeniem—i głos jego miał być danym w tymże kierunku. W dalszym ciągu już o ograniczeniu mowy nie było; został tylko wkrótce otwarty swobodny przystęp na wszystkie fakultety. Jedno z pism pragskich „Prager Tagblatt,” traktując sprawę adwokatów, przytoczyło statystyczne dane, a mianowicie przypomniało, iż w roku 1857 w Austrii jeden adwokat wypadał na 22000 ludności, dziś stosunek zmienił się o tyle, iż jeden wypada na sześć tysięcy, a w miastach większych na tysiąc ludności.

Czas w Karlowych Warach zmienił się na lepszy, pogodniejszy i cieplejszy; gości napływ obfiły—już z dziesięciu przeszło tysięcy; mieszkania z tego powodu są w cenie, a przy źródłach ścisł. Mała też także w roku bieżącym przedstawia się niedogodność przy jednej z kąpielowych kas:—na kasyjera został przeznaczony świeży, może jeszcze cokolwiek niewprawny p. X.;—otóż księżki, licząc na grzeczność mężczyzny, tyśiącem przy kupnie biletów zarzucają go pytań, przez co kolej dla innych, względniejszych, nieco opóźnia się; wogóle jednakże wszelka tu służba jest grzeczna, czynna i pełniąca swój obowiązek bardzo ściśle i akuratanie. Do innych źródeł, jak dotąd napływ nie jest tak wielki: w Marienbadzie naprzykład zapisanych jest osób 3050, we Franesbadzie 1450; Teplitz 2700 i t. d. Wszędzie okazuje się zwiększenie w porównaniu z rokiem ubiegłym. *A. Strzyżowski.*

PÓL KOPY BAJEK dla starych dzieci

przez
EX-BOCIANA.

WSTĘP.

Bajki Wam niosę—bardzo wziętej treści,
Pragnąc Wam wskazać zastarzałe wady.
Lepsze by były, romanse, powieści,
Ale człek stary, już im nie da rady,—
Przyjmijcie zatem co daję w ofercie,
Po staropolsku—serdecznie i szczerze.

I.

Bigos i Ostryga.

Próżniak jedząc ostrygi, strasznie kręcił nosem,
Widząc jak pracowity, siedzi nad bigosem;
Zjadła dochód ostryga, wyszły z nosa muchy,
Pracowity je bigos, a próżniak chleb suchy.

II.

Gazety i prenumerator.

Niewiem z jakich powodów, jednakże, niestety!
Kłóciły się okropnie z sobą dwie gazety,
O jakiejś bagatele i o rzeczy marnej—
Ta twierdziła, że białe—a tamta, że czarne.
— „Będziecie cienko śpiewać”—rzekł prenumerator—
Gorzkie żale, Godzinki i Veni Creator,
Jak znudzony przez wasze niepotrzebne swary,
Pochowam do kieszeni ruble i talary.

III.

Gawron i Sroka.

Sroka jedna, jak to bywa,
Trochę nudna—trochę krzywa,

Niby smutna—niby chora,
Poradziła się Doktora—
I rzecz skofczona:
Wzięła Gawrona,

Który leci z połowicą,
Wykapać się za granicą.
Jak się kąpią, tak się kąpią,
Na wydatki nie nie skąpią,
Gawron wrzeszczy—sroka skrzeczy,
A tu w gniaździe—straszne rzeczy!
Wron i kruków chmara cała,
To co było—wydziobała.
Gdy się dosyć już napili,
I do domu powrócili,
Sroce, widząc co się święci,
Strasznie jakoś we łbie kręci—
Padła nieżywa—
Tak głupcom bywa!

IV.

Zyd i księgarz.

Że zamknięty w księgarni bez zarobku siedział,
Żałował zyd księgarza, ten mu odpowiedział:
— „Miej ty sobie dukaty, ja pilnując druków,
Czekam aż dyjabli wezmą, esłów i nicuków.

V.

Papuga i Jaskółka.

Młoda jedna papuga piękna, okazała,
Stroiła się okropnie choć na to nie miała,
Ztąd długi, choć małżonek łapoweczki łapał,
Na nic się nieprzydało, bo wszystko zyd drapał,
A malutka pensyjka, w każdy miesiąc wzięta,
Ledwo że wystarczała na straszne procenta.
Gdy nie było już za co dzieciom kupić bułki,
Okazała papuga poszła do jaskółki,
Która z wielką ochotą, wstawszy bardzo rano,
Lepiła sobie gniazdko pod strzechą słomianą,—
„Przybyłej o poradę—wyrzekła papudze:
— Najlepiej się nie stroić za pieniądze cudze,

Modlić się i pracować, dbać o szczęście dzieciak,
Bo taki obowiązek, wszystkich dobrych matek.”

VI.

Nos i Tabakierka.

„Czy nos dla tabakiera, czy ona dla nosa?”...
Była wielka dysputa ze starym mdokosa.
Przyszedł sąd na złotnika,—ten prawy i szczerzy,
Wyrzekł, że: „kto zażywa z złotej tabakiera,
A potem po albance doskonale kichnie,
Temu każdy z ukłonem komplement wystrychnie,
I zawoła „na zdrowie!”—Więc honor odbiera,
Nie nos choćby zadarty—tylko tabakiera.”

VII.

Krytyk i dziecię.

Bił ojciec dziecię różgą, że się nie uczyło,
Gdy odszedł, dziecię różgą ze złości spaliło
Grzmocił krytyk autora, ledwo biedak dyszał,
Zgniewał się więc na niego, nie więcej nie pisał;
Wkrótce znowu Jaś knąbny na plaży zarobił,
Ojciec różgi nie znalazł i kijem go obił,
A krytyk, gdy z uporu pisarza osłupiał,
Zakończył sprawozdanie, że autor zgłupiał.

VIII.

Szczur i Bankier.

Mnie to kadzą—rzekł dumnie do swego rodzeństwa,
Siedząc szczur na oktarzu podczas nabożeństwa;
I bankier będąc dumny wspaniałym swym gmachem,
Kadził się z trybularza, przed przeklętym krachem.—
Tak się jeden i drugi od dymu zakzatusił,
Bankiera dyjabli wzięli—szczura kot udusił.

IX.

Dwa Czyżyki.

Czego płaczesz? staremu mówił czyżyk młody,
Masz w klatce, nie nie robiąc, najlepsze wygody.
Gadaj zdrow! rzekł mu stary—radość ci wybaczę,
Zostałem darmozjadem i dla tego płaczę.
(d. c. n.)

KRONIKA SĄDOWA.

(Ciąg dalszy—Patrz № 26).

W dniu 7 (19) maja r. b. odbyło się posiedzenie kryminalne w sprawie zabójstwa Nepomucena von Reuta administrato-ra dóbr Wólka - Prusicka, należących do Ignacego Morzkowskiego. — Oskarżonym w tej sprawie był niejaki Antoni Szymański, mieszkaniec gminy Chabielice, powiatu petrokowskiego, około lat 30 mający. — Okoliczności tej sprawy są następujące: w dniu 29 maja 1877 r. von Reut pojechał konno z folwarku Broniszowa, gdzie stałe prze-mieszkiwał, do folwarku Prusice, w którym mieszkał p. Morzkowski, właściciel dóbr Wólka-Prusicka. Nazajutrz znaleziono von Reuta zabitego wystrzałem z karabinu, w le-sie, znajdującym się na tej drodze; konia zaś i siodła przy nim już nie było, a z u-brania, które miał na sobie, brakowało wielu rzeczy a między innymi srebrnego zegarka, na kopercie którego wryte było jego imię i nazwisko. Obok trupa znaleziono opalony kawałek papieru, na którym napisane było nazwisko „Januszczyk”, — jak się później okazało, nazwisko pruskiego podda-nego, mieszkającego blisko miejsca, gdzie popełniono wspomniane przestępstwo.

Przy rewizji odbytej przez pruską poli-cyję w mieszkaniu Januszczyka, znaleziono u niego siodło i inne części zaprzęgu, a w polu należącym do Januszczyka, niedaleko od jego domu, konia, który wraz z siodłem uznany był przez p. Morzkowskiego, jako należący do zabitego, von Reuta. Janusz-czyk oddany został w skutek tego pod sąd pruski, uznany winnym we współudziale za-bójstwa von Reuta—i skazany na 12 lat cuchthauzu (co odpowiada naszym ciężkim robotom). Przy śledztwie w sądzie tutej-szym co do współudziału Szymańskiego w tem zabójstwie, świadkowie zeznali co na-stępuje: Ignacy Morzkowski zeznał, że w r. 1876 skradziono mu dwa konie, z których jeden, odebrany był przez von Reuta od Januszczyka i że za tę kradzież Janusz-czyk skazany został przez sąd pruski na trzy miesiące więzi. — Co się zaś tyczy pod sąd-nego Szymańskiego, to według zeznań urzę-dnika policyi pruskiej Andreasa i żandarmów Klopsza, Deutszera, Hilzenbechera i leśniczego Nerlicha, którzy wezwani zostali z Prus na świadków w tej sprawie, stwierdzono:—że Szymański ciągle przeby-wał u Januszczyka, miał stosunki z jego córką, brał udział we wszystkich kradzie-żach przez Januszczyka popełnianych, jak również i w kradzieży koni u Morzkow-skiego, za którą Januszczyk ukarany został osadzeniem w więzi;—że podług pogłoski, jaka krążyła w tej miejscowości, Januszczyk z Szymańskim chcieli się zemścić nad von Reutem za karę przez Januszczyka ponie-sioną i—że Szymański znanym był w tej miejscowości, jako złodziej i morderca, któ-ry podług zeznania Nerlicha włóczył się zawsze po lesie ze strzelbą.—Były żandarm Klopsz, zeznał, że od czasu zabójstwa von Reuta, Szymański ciągle się ukrywał i przy aresztowaniu chciał wystrzelić do Klopsza, lecz został przez konwój wstrzymany. An-dreas zeznał jeszcze, że Szymańskiego, którego opinia ogólna uważała za zabójcę von Reuta, szukał przez kilka dni, aż na-reszcie znalazł go gdzieś na strychu, ukry-to go w słomie, a przy aresztowaniu spo-strzegł u niego na szyi czerwony sznur-czek schowany pod ubraniem, na którym zawieszony był srebrny zegarek z napisem na kopercie: „Nepomucen Reut.”—Były żan-darm Deutszer zeznał, że gdy aresztował ca-łą rodzinę Januszczyków, jako podejrzanych o zabójstwo von Reuta, mały synek Januszczyka opowiedział mu, iż słyszał nie-gdyś—przed zabójstwem jeszcze Reuta, jak ojciec jego prowadził rozmowę w stodole z Szymańskim—i że ten ostatni powiedział do ojca: pójdziemy do Polski zabić tego

„pioruna.” — Rozpoznawszy wszystkie te okoliczności, sąd okręgowy, wprawdzie nie znalazł zasad do uznania Szymańskiego sprawcą opisanego przestępstwa, lecz uwa-żał za zupełnie udowodniony fakt ukrywa-nia przez niego zegarka, zrabowanego za-bitemu, z zupełną o jego pochodzeniu świ-adością, w skutek czego na zasadzie art. 1454, 124, 121 i 119 K. K. skazał Szymań-skiego na zesłanie do ciężkich robót na lat 10. (d. n.) A. W.

ROZMAITOŚCI.

— „L'année artistique.” Pod tym tytułem wychodzi w Paryżu co roku gruby tom, obejmujący obraz ruchu na polu sztuk pięknych w całej Europie.

W tomie najnowszym rzeczony publikacji spotka-liśmy z przyjemnością po raz pierwszy także dział osobny, poświęcony sztuce polskiej, zupełnie pomija-nej dotąd w podobnych wydawnictwach za granicą a już osobliwie we Francji.

„L'année artistique” pozyskała osobnego referenta dla sztuki polskiej, a jest nim p. Gorgolewski, rzeź-biarz, który od kilku lat zamieszkał we Lwowie.

W sprawozdaniu swem tegorocznem autor piórem sympatycznym kreśli obraz produkcji artystycznej w Galicji i Królestwie Polskiem, biorąc za punkt wyjścia wystawy we Lwowie, Krakowie i Warszawie.

Krótki pogląd na rozwój sztuki polskiej, której oryginalną i pełną żywotność uważa autor za niezawodną rękojmnię coraz świetniejszego rozwoju w przyszłości, poprzedza sprawozdanie z wszystkich trzech wspo-mnianych wystaw.

Autor obejmuje całą dziedzinę sztuk plastycznych, zwracając uwagę także na postęp architektury.

Szczupłość miejsca, jaką redakcja poświęca może sztuce każdego kraju z osobna, tłumaczy nam zwięzłość i treściwość artykułów p. Gorgolewskiego, który po-prześcić musiał w swem sprawozdaniu na najwybitniej-szych szczegółach; — w każdym przecieć razie zysk to moralny dla nas, że objawy naszej twórczości arty-stycznej zajmują osobne karty w roczniku, poświęconym sztuce europejskiej. (K. W.).

— **Młody poeta niemiecki** p. Lipiner, rodem z Gali-cji, autor poematu „Der entfesselte Prometheus,” znany już z kilku świetnych przekładów Zygmunta Kraszińskiego, pracuje obecnie, jak donoszą z Wiednia, nad tłumaczeniem całego „Pana Tadeusza.” Trzy pierwsze pieśni są już gotowe, i według zapewnienia osób, które je znają, celują nie tylko skrupulatną wier-nością ale i doskonałym oddaniem zalet i kolorytu oryginalnego. Przez cały czas, który zajmuje prace nad przekładem, zapewnił młodemu poecie powiń pan pol-ski, mieszkający w Wiedniu, stałą subwencję, tak, że tłumacz z tem większą swobodą wyłącznie oddać się może tak trudnemu zadaniu, a niemożna wątpić, że wywiąże się zeń z chlubą dla polskiej, a z wielką korzyścią dla niemieckiej literatury, która posiada słabe tylko przekłady „Pana Tadeusza” jak np. Spagiers'a. (Now.).

— **Rok już minął** jak pamiętna nlewa popsuła drogę warszawsko-wiedeńską pomiędzy Myszkiem i Zawier-ciem i poczyniła rozmaite psoty w okolicy.

O wypadku tym, lubo bardzo dotkliwym, jużbyśmy zupełnie zapomnieli, gdyby nie skargi naszych kores-pendentów na groblę w Mijaczowie. Grobla ta leży na ożywionym trakcie z Żarek i Myszkowa do granicy pruskiej, przez Siewerz, i zerwana przez ulowę, nie tylko, że do tej pory nie została naprawiona, lecz przez wodę coraz bardziej jest rozrywana.

Przejezdni opisują nam tę drogę w sposób niepo-dobny do wiary. Woda dość dużego stanu, pracując przez rok cały, podmywa coraz więcej groblę, wielkie kawały ziemi obrywają się, topole stare nad groblą padają z podmytą ziemią w poprzek drogi; stromy brzeg otworu zrobionego w grobli, sterczy nad głębią parusząniową—i to wszystko na trakcie codzieli nieczę-szczym przez pieszych i wozowych.

Okoliczni mieszkańcy, dobrze obznajmieni z miejsc-ością, objeżdżają z traktu w bok, przez wawóz po nad polem — lecz obcych, nieświadomych stanu drogi, czeka w dniu mitrega, a w nocy nielubna śmierć lub ciężkie kalectwo.

Zasiągnąwszy na miejscu wiadomości, przekonałiśmy się, że skargi naszych korespondentów nie są bynaj-mniej przesadzone.

Na zapytanie, do kogo należy reparacja grobli, do-wiedzieliśmy się, że powinniśmy zająć się nią władza po-wiatowa, ponieważ grobla mijaczowska leży na trakcie 2-rzędnym, rządowym. (G. H.).

— **Odkrycie solanki.** Z Leszna w Poznańskim pi-szą pod d. 19 b. m. Nicwysłowioną radość sprawiła w mieście następująca niespodziewana wiadomość. W jednej z wiosok w pobliżu naszego miasta wykryto onegdaj przy kopaniu studni źródło, które wyrusnęło z kamienia, wyglądającego jak piękna sól kamienna. Jeden z obecnych przypadkowo napił się wody z tego źródła a za nim wszyscy obecni i przekonano się, że kamień jest rzeczywiście solą kamienną, źródło zaś za-wiera czystą solankę. Właściciel gruntu zobowiązał obecnych do bezwarunkowego milczenia o całej sprawie i natychmiast sprowadził z Wrocławia rzeczoznaw-cę, górnika, dla zbadania miejsca. Górnik oświadczył, że sól kamienna nie ustępuje w niczem wydobywanej w Inowrocławiu, a źródło solne posiada znakomite przy-mioty, które pozwalają na założenie saliny. Jeżeli

wnioski rzeczoznawcy nie są przesadzone, czego się na-wet niema co obawiać, to właściciel zamierza założyć kąpiel solankową na wzór istniejącej już w Inowroc-lawiu. Jeden z sąsiednich i bogatych właścicieli ziem-skich chce go nawet poprzeć środkami pieniężnymi.

— **Herba dylina.** Ciekawą będzie niewątpliwie dla czytelników rozmowa, jaką przytoczymy, a którą miał doktor Léan w Paryżu z jednym ze swych przyjaciół, który powrócił z Ameryki. Rozmowa ta toczyła się o pewnej roślinie, która ma wywołać prawdziwą rewolu-cję w zdrowiu ludzi.

„Pośród pustyni spalanej przez ogniste promienie słońca, podczas długich dni marszu na koniu — opo-wiada podróżnik — jedna tylko rzecz mnie podtrzyma-wała: suchy liść pewnego krzaku peruwijańskiego. Widziałem krajowców małych i nerwowych, niezmiernie muskularnych, którzy przedsiębrali wycieczki tak dłu-gie, że byli w stanie zabić najdzielniejszego piechura, zaopatrzonych jedynie w garść owych liści jako żywność. Ich pełne zapału opowieści podbiły mnie, a ponieważ mam zwyczaj stosować się do sposobu żywie-nia się, przyjętego przez ludność, wśród której żyję, za żywienie przyjąłem tę cudowną roślinę. Już po kilku dniach stałem się wytrwałym na zmęczenie, rzę-z-wiejszym w tym klimacie podzwrotnikowym, denerwu-jącym. Roślina istotnie endów dokazała. Co rano od-war tych drogocennych dla mnie liści stanowił moje śniadanie bardzo sytne, w południe przeżuwałem ich garsteczkę. Wieczorem wrócić przed udaniem się na spoczynek, wypijałem filiżankę odwaru z tej rośliny.

„Od tego czasu nie miałem już gorączki, ani pra-gnienia, ani znużenia, przestałem zażywać chinę. Głos mój, płuca i siła w nogach przekształciły się. Czujęm się coraz młodszym i silniejszym. W lipcu przy 40 stopniach w cieniu, wdrapałem się pewnego ranka na stromą górę Monte-Verde, pozostawiając za sobą moją służbę o jakie kilkadziesiąt metrów. Szczędem na górę 5 godzin, a w żołądku miałem jedynie kieliszek bordo-skiego wina i ze 12 liści tej rośliny, zwanej „Coca.”

„Doktor Léan powiada, iż ów podróżnik nie należy do rzędu tych, którzy mijają się z prawdą, erudytyja je-go, szczerota i doświadczenie są znane; jest on przy-jacielem doktora Léan. To też nie wątpię o tem, co w końcu dodał ów podróżnik:

„Coca” od wicków znana i ceniona w Ameryce i umieszczona na tarczy herbu Peruwii, inaczej zwana „Herba divina” od kilku lat zaledwie zajęła miejsce w terapii europejskiej. Gubler, Dehambra, Fauvel we Francji; Mackensie w Anglii, najznakomitsi aleopaci za pomocą ścisłego doświadczenia w klinikach, uznali tę roślinę za zbawienną do wzmocnienia organizmu; lecz stara rutyna medyczna odrzuciła od razu „coca,” która zdawała się jej otoczoną legendowymi powieściami.

Licytacje w gubernii Petrokowskiej.

— W dniu 7 (19) lipca w zarządzie zachodniego okręgu górniczego w Dąbrowie, na sprzedaż 1136 pud-łów obcinków blachy żelaznej przy robocie dachów używanej i 168 pudłów obcinków żelaza na kotły uży-wanego.

— W dniu 6 (18) lipca r. b. w magistracie miej-scowym, na dzierżawę reparacji bruku w mieście tu-tajszym.

— W dniu 15 (27) lipca r. b. w magistracie mia-sta Będzina, na dzierżawę dochodów kasy miejskiej będzińskiej z poboru brukowego.

— W d. 25 czerwca r. b. w kancelaryi miejscowego magistratu, na dostawę 50 szańi półkubicznych drzewa sosnowego do szpitala Ś. Trójcy, żydowskiego i domu przytułku.

— Panu M. F. wraz z żoną dwóch imion S. L. w Petrokowie, obowiązuany je-stem złożyć niniejszem podziękowanie, za dobre przyjęcie 2-eh kolegów w dniu 28 czerwca r. b., a szczególnie jednego z nich. D. Ur.....

OGŁOSZENIA.

Młoda Osoba,

skończywszy gimnazjum i posiadając świadectwo na nauczycielkę, oraz udzielając już przez lat dwa lekcji na pensyi prywatnej, życzy sobie wyjechać na wies dla przygotowania dziewczynek lub chłopczyków do gimna-zjum, lub na pensję. Wiadomość bliższą powziąć można; na pensyi pani Błażek, w Czę-**stochowie.** (3—1)

W powiecie będzińskim, gubernii petrokowskiej gmi-nie Gzichów, pięć wiorst od kolei Stacyi Żąbkowice, przy trakcie do Dąbrowy, Będzina i Siewierza, z wol-nej ręki zaraz lub od 8-go Jana do sprzedania

OSADA

Rolna Folwarczna,

w ilości morgów 15, gleby żyznej, dobrze uprawionej, z obszernym **donem mieszkalnym**, zabudo-waniami **gospodarskimi**, w stanie prawie no-wym, — **Z inwentarzem, narzędziami rol-nymi — i obsiwem.** Za cenę szacunkową **3000 rs.** Wiadomość na poczcie, w Dąbrowie Górniczej. (3—2)

Niżej podpisany właściciel
DRUKARNI, LITOGRAFII, STEREOTYPOWNI,

MASZYNY DO LINIOWANIA KSIĄG,

ORAZ

**SKŁADU PAPIERU MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH,
farb malarskich i farbiarskich**

W PETROKOWIE,

ma honor zawiadomić Szanowną Publiczność, że:

DRUKARNIA

zaopatrzona w **trzy pędzienne maszyny, nowemi czcionkami** w różnych językach, wykonywa jak najakuratniej wszelkie roboty drukarskie, wspierane przez

STEREOTYPOWNIĄ,

w której odlewają się formy szematów i druków powszechniejszego, ciągłego użytku, lub szczególne, na żądanie zamawiającego.

LITOGRAFIA

zaś, przy pomocy **trzech pras żelaznych**, podjąć się jest w możności wszelkich obsta-lunków, wchodzących w zakres robót litograficznych, jako to: **Sygnatur i Etykiet dla aptek lub fabryk**, tak jedno jak i różnokolorowych, — **rachunków i cyrkularzów handlowych, biletów wizytowych** i t. p.

MASZYNA

wreszcie do **liniowania papieru**, pozwala zakładowi wykonywać obsta-lunki **ksiąg liniowanych, lub rubrykowanych** w żądanej szerokości linii lub rubryk.

Dla dogodności częściowo druki nabywających,

MAGAZYN PRZY ZAKŁADZIE

zawsze zaopatrzone jest w **gotowe zapasy**, t. j. w **księgi Gospodarskie i Rachunkowe; druki dla sądów gminnych i wójtów gmin; blankiety na metryki, karty pobytu i przesiedlenia; książki legitymacyjne** i t. p. i t. p.

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH,

zaopatrzone **zawsze w papier** różnego rodzaju i z różnych fabryk, wszelkie **ma-teryjały piśmienne i rysunkowych; farby malarskie i farbiarskie** i t. p., mieści przy sobie zarazem i składy innych przedmiotów jako to: **Cementu** ze znanej fabryki krajowej w Grodźcu i zagranicznego z Groszowic; **Gipsu** w różnych gatunkach, tak malarskiego jak i rolnego; **Tektury smółcowej** dla pokrycia dachów, **Laku asfaltowego i Smoły angielskiej; Asfaltu** i przyborów wreszcie potrzebnych do wykonywania robót z tych materyjałów.

SKŁAD OBIĆ PAPIEROWYCH
w kilkuset gatunkach.

DLA DOGODNOŚCI KUPUJĄCYCH ZAPROWADZONY ZOSTAŁ

SKŁAD HERBATY w różnych gatunkach i cenach.

Mam nadzieję, że Szanowna Publiczność zaszczycającą mnie od lat tyłu swem zaufaniem, nie odmówi mi i nadal swych względów i poparcia, na które zawsze zasługiwane, przez dobór materyjałów, akuratanne wykonanie i **najumiarkowańsze ceny**, jest mojem życzeniem i stałą zasadą, — wyż wymienione zakłady mieszczą się w domu moim własnym, przy placu Maryjskim (Starym-Rynku), obok apteki dawniej W. Rozmarynowskiego, obecnie W. Kliekiego.

Z uszanowaniem

F. Bełchatowski.

Dotychczasowy Skład Herbaty Firmy

J. N. GORIUNOW

zamienionym został na

SKŁAD HERBATY

SIEDMIU FIRM MOSKIEWSKICH:

J. N. GORIUNOW, B. KLIMUSZYN, OLGA KORESZCZENKO, PIOTR ORŁOW, BAZYLI PERŁOW i S-wie, B-cia K. i S. POPOW, D. i A. RASTORGUJEW.

Niżej podpisani pozwalają sobie polecić Skład z uwagi: na wybór firm najwięcej renomowanych, na dogodność dla potrzebujących zaopatrywać się w Herbatę kilku firm, na położenie składu w punkcie tak dla miejscowych jak i dla przyjezdnych najdogodniejszym, na rychłą i staranną ekspedycję, znaną już Odbiorcom Herbaty firmy **J. N. Goriunow**.

S. Malhomme & Comp.

Warszawa, ul. Hr. Kotzebue (róg Wierzbowej)

naprzeciw pałacu Brühlowskiego.

(R. i Fr. № 02777)

(3—2)

ZAKŁAD STOLARSKI

„RODZINA”

W PETROKOWIE,

zawiadamia Sz. Publiczność, iż otworzył
SKŁAD MEBLI GOTOWYCH

przy ulicy *Petersburgskiej*, w domu *Michelsona*
obok *Magistratu* i poleca:

GARNITURY

orzechowe i machoniowe przez zdolnego
tapicera warszawskiego wyscielane, rypsem
kryte, po cenie rs. 170.

Umywalnie.

Komody.

Łóżka.

Stoliki damskie.

Szafki słupekowe nocne.

Stoliki do kart.

Szafy dębowe, Biblioteki.

Biuorka orzechowe i dębowe.

Toalety damskie.

Taboreciki eleganckie do fortepianu.

Szezłagi i fotele skórą kryte.

Kredensy dębowe.

Gzymsy i rozety do firanek w różnych
gatunkach.

Kraszuarki.

Materace i poduszki skórzane.

Za wszystkie wyroby zakład poręcza, że są z dobrego
suchego materyjału zrobione, przytem poleca **meble**
gięte w różnych gatunkach z siedzeniami amery-
kańskimi, z najlepszych fabryk krajowych. (12—3)

BIURO

dla Dyskonta

i Incassa weksli

Miodowa № 3, w Warszawie.

Przyjmuje **weksle, rewersa, rachunki**
kupieckie, do realizacji, tak na prowincję jak
i na Cesarstwo.

Sprawy w sądach, w razie potrzeby, prze-
prowadza swoim kosztem.

(R. i Fr. № 02054)

(6—6)

PRZEDSIĘBIERSTWO

PRZEWOZOWE

L. Czerejski

W PETROKOWIE.

Uwadamia osoby interesowane, że przy zbliżającym
się czasie zmiany mieszkań, przewozi meble, sprzęty;
rzeczy kosztowniejsze prze nosi na wragach, ustawia w
mieszkaniach, podług danych wskazówek. Całość i
bezpieczeństwo bierze na swoją odpowiedzialność.
Wszystkich tych czynności dokonywa za cenę umiar-
kowaną.

Zamówienia przyjmuje każdodziennie. Luterajska,
dom Kujawskiego 1-e piętro. (2—2)

DO SPRZEDANIA

DOBRA ZIEMSKIE

w powiecie Częstochowskim

nad samą granicą pruską położone. Rozle-
głości **WŁÓK 28**, w tem gruntów ornych
morgów 420, pola po wyciętym lesie mor-
gów 100. — **PASTWISKO** morgów 72. —
LASU 112½. — **ŁĄK** dwukośnych pięk-
nych morgów 135. Z kompletnym Inwen-
tarzem, żywym i martwym. Ziemia żytwna,
urodzajna. Wiadomość u **W. K. Piaseckiego**
Ajenta Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń,
w Częstochowie. (3—3)

POLAK

uczeń klasy 8-ej

Gimnazjum w Cesarstwie, w Razaniu, przez czas
wakacyj życzy sobie udzielać w **Petrokowie**
lekcycje, w zakresie gimnazjalnym — lub samego
języka Rosyjskiego. Wiadomość w księgarni **F. Je-**
drzejewicza. (3—2)

NOWE MIASTO nad PILICĄ

gub. Petrokowska, powiat Rawski,

WODOLECZNICA

Zakład cały rok w lecie i w zimie otwarty. Leczy przeważnie i najskuteczniej choroby nerwowe, katary wogóle, a szczególnie żołądka, kiszki i macicy, przekrwienia wątroby i śledziony, reumatyzmy, niedokrwistość, zakażenia syfilityczne, rzęciowe i zimniczne, bezpłodność, otyłość i ogólne osłabienie.

Kąpiele zimne, ciepłe, parowe, mineralne i rzeczne, te ostatnie w łazienkach wybudowanych na rzece. Najnowsze i najkompletniejsze przyrządy do leczenia zimnowodnego, Gimnastyka, Wody mineralne, Mleko w krowiarni urządzonej w ogrodzie zakładowym. W zakładzie 100 pokoi z pościelą. Obszerny apartament gościnny z fortepianem i bilardem. Dyjetetyczne stołowanie chorych, pod bezpośrednim zarządkiem administracji, i ścisłą kontrolą lekarzy zakładowych. Czytelnia dzienników i książek. Dwoch stałych lekarzy w zakładzie. W miesiącach letnich dwa razy dziennie muzyka.

Całkowite utrzymanie dzienne z mieszkaniem, stołem, leczeniem, łaźniakami, gimnastyką i czytelnią, kosztuje: w pokoju oddzielnym rs. 3 kop. 30, w pokoju wspólnym rs. 1 kop. 50.

Wiele familijnych mieszkań w mieście, dogodnych na letni pobyt.

Komunikacja z Warszawą karetami przychodzącymi z zakładu.

Karety zakładowe odchodzą z Warszawy: od 1 do 15 maja, we Środy i Soboty.
od 15 maja do 15 czerwca, we Wtorki, Czwartki i Soboty.
od 15 czerwca codziennie.

Szczegółowych objaśnień udziela administracja zakładu w Nowym mieście nad Pilicą, lub w Warszawie apteka H. Kucharzewskiego, Senatorska 480.

Lekarze zakładu: **Dr. Bieliński.**
Dr. Rzecznowski.

(R. i Fr. Nr. 01161) (12--12)

DO ROZKOLONIZOWANIA

na włóki pół-włóki i morgi.

W powiecie rawskim, od stacyi kolei w Skierniewicach o mil 4 drogą bitą; od miasta powiatowego Rawy o 3 wiorsty, nad rzeką Rawką

FOLWARK

OKOŁO 20 WŁÓK

w dobrej żytnej glebie z odpowiednią ilością łąk.

Tamże jest do odstąpienia

PRAWO PROPINACYI
z karczmą murowaną, przy ludnym trakcie.

Bliższych wiadomości udzieli **W-ny Mickiewicz** w Rawie lub w Warszawie przy ulicy Senatorskiej Nr. 4, portier.

(2-2)

Węgiel kostkowy, gruby, drobny i miał dobrych Marek,

CENY NAJNIŻSZE

C. D. HECHTER'A

(R. i Fr. № 02922)

Szczakowa w Granicy.

(1-1)

Dla Rodziców!

Osoba obeznana dokładnie z **metoda pogładową** i specjalnie w tym kierunku wykształcona, **podejmuje się rozwijania umysłów i nauczania bez książki** małych dzieci, od lat 4 do 7, na zasadzie wyżej wspomnianej metody.

Wiadomość bliższa w Redakcyi „Tygodnia” od godziny 2 do 4 po południu.

(12-1)

Osoby, pragnące pobierać lekcje języka polskiego, — oraz literatury i historii, mogą się zgłosić, po bliższą pod tym względem informację, do Redakcyi „Tygodnia”.

(12-1)

2 KLACZE
Kare

rosłe, po lat 4 mające, ze stada W-go Grabowskiego z Łęcznej, z rodowodami, są do sprzedania w **dominium ŁAZNOW**, wiorst 3 od stacyi dr. żel. Rokiciny.

(3-1)

Jest do sprzedania w Petrokowie

BRYCZKA

na resorach, bardzo wygodna. Wiadomość u stróża domu dawniej Gorczyńskiego, obok tunelu.

(2-2)

Redaktor i wydawca **Mirosław Dobrzański.**

WARSZTATY MECHANICZNE

i Fabryka Machin i Narzędzi Rolniczych

w Dworzowicach przez Radomsk, Brzeźnicę.

Podjmuje się wszelkich robót w zakresie Mechaniki wchodzących, jak również, wszelkie Narzędzia i Machiny Rolnicze dokładnie zrobione i po możliwie niskich cenach, w **terminie dostarcza**, na żądanie sprzedawca zagraniczne lub krajowe Machiny i Narzędzia. O wczesne zamówienia uprasza

(12-8)

K. Bronikowski.

PRACOWNIA STROJÓW DAMSKICH

JÓZEFY KOWALSKIEJ.

Przeniesioną zostanie od 1-go lipca do domu Krygiera i oprócz wykonywania wszelkich robót, podejmuje się udzielać **lekcji kroju** tak w zakładzie, jako też i po domach prywatnych, za opłatą **rs. 5 miesięcznie.**

(2-2)

ZAKŁAD GARDEROBY MĘSKIEJ

WILCZYŃSKIEGO KORNELA

egzystujący dotąd przy ulicy Orłowskiej

Przeniesiony zostanie od 1-go Lipca r. b.

do domu W-ej Koczorowskiej

w starym rynku, wprost cukierni Łaguny i na przyszłość zarówno jak dotąd będzie się starał zasłużyć na względy Wielmożnych Panów kuntmanów, tak starannem odrobieniem jako też i przystępnymi cenami powierzonych sobie obstalunków.

Wszelkie roboty gotowe, wchodzące w zakres garderoby męskiej znajdują się w rzeczonym składzie do nabycia.

(11-5)

SENATORSKA, 22.

RAJCHMAN I FRENDLER, WARSZAWA.

OGŁOSZENIA

REKLAMY

SENATORSKA, 22.

OGŁOSZENIA I REKLAMY

WARSZAWSKA AGENTURA OGŁOSZEŃ

RAJCHMAN I FRENDLER

Warszawa, Senatorska, 22.

WARSZAWSKA AGENTURA OGŁOSZEŃ.

W pracowni **JÓZEFINY ŚWIERCZYŃSKIEJ** przy ulicy Petersburskiej (dawniej Kaliskiej) naprzeciw ogrodu kolejowego, oprócz roboty Sukien i okryć damskich przyjmują się do **krajania suknie** po cenie 75 k. a z zupełnem dopasowaniem stanika do figury—rs. 1.

(6-5)

Do dzisiejszego numeru dołącza się arkusz 14-ty powieści Wilkie Collins'a p. t. „**Tajemniczy pałac**,” w przekładzie z angielskiego St. Jungowskiej.